

Konspekt dla klas V-VIII Szkoły Podstawowej

Temat: Kościół synodalny.

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- Ukazanie uczniom Kościoła jako wspólnoty podążającej razem ku Królestwu Bożemu.
- Wskazanie na potrzebę wzajemnej odpowiedzialności za siebie duchownych i świeckich na drodze wiary.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiedza:

- Uczeń definiuje Kościół jako wspólnotę wiernych,
- rozumie swoją odpowiedzialność za Kościół,
- postrzega drogę synodalną jako komunie, uczestnictwo i misję wiernych w życiu i działaniu Kościoła.

Umiejętności:

- Uczeń wyjaśnia rolę Synodu w Kościele,
- charakteryzuje Kościół jako wspólnotę podążającą razem,
- podaje, w jaki sposób można podjąć odpowiedzialność za Kościół.

Kształtowane postawy:

- Uczeń wyraża postawę odpowiedzialności za wspólnotę wiernych jaką jest Kościół,
- kształtuje w sobie wrażliwość na dobro Kościoła.

Metody, formy i techniki: krzyżówka, burza mózgów, analiza tekstu biblijnego, formułowanie definicji, analiza obrazu, rozmowa kierowana, prezentacja multimedialna.

Środki dydaktyczne: Pismo Święte, krzyżówka dla każdego ucznia, tekst biblijny (slajd), logo Synodu (slajd).

I. Ważne dla mnie (CZEGO PRAGNĘ?)

1. Modlitwa

K. Rozpoczyna modlitwą za Synod:

Stajemy przed Tobą, Duchu Święty,
zgromadzeni w Imię Twoje.

Z Tobą jedynie, który nas prowadzisz;
zamieszkać w naszych sercach,
naucz nas drogi, którą mamy iść
i jak mamy nią podążać.

Jesteśmy słabi i grzeszni;
nie dozwól, abyśmy wprowadzali nieład.

Nie pozwól, by niewiedza sprowadziła nas na niewłaściwą drogę,
albo stronnictwo wpływało na nasze działania.

Niech w Tobie odnajdziemy naszą jedność,
abyśmy mogli razem podążać do życia wiecznego,
i abyśmy nie zbaczali z drogi prawdy
i tego, co jest słuszne.

O to wszystko prosimy Ciebie,
który działasz w każdym miejscu i czasie,
w komunii Ojca i Syna,
na wieki wieków.

Amen.

„Chwała Ojcu...”

2. Co to jest wspólnota?

Dzisiejszą katechezę rozpoczniemy od wspólnego rozwiązania krzyżówki.

K. rozdaje uczniom krzyżówkę, którą rozwiązuje wspólnie cała klasa.

					1.	W	I	A	R	A						
2.	C	H	R	Z	E	S	T									
					3.	P	A	P	I	E	Ż					
					4.	B	Ó	G								
					5.	M	O	D	L	I	T	W	A			
6.	Z	B	A	W	I	E	N	I	E							
					7.	P	I	S	M	O	Ś	W	I	Ę	T	E
8.	E	U	C	H	A	R	Y	S	T	I	A					
					9.	E	W	A	N	G	E	L	I	A		

1. Jedna z cnót Boskich.
2. Sakrament oczyszczający z grzechu pierworodnego.
3. Następca świętego Piotra.
4. Stwórca świata.
5. Rozmowa z Panem Bogiem.
6. Akt wybawienia ludzi przez Boga.
7. Zawiera Stary i Nowy Testament.
8. Sakrament, Najświętsza Ofiara.
9. Dobra Nowina to ...

Uczniowie wspólnie odczytują hasło.

- Co to jest wspólnota?
- Czy o każdej grupie osób możemy powiedzieć, że jest to wspólnota?
- Co musi zaistnieć, by mogła powstać wspólnota?
- Jakie mają zadania osoby należące do wspólnoty?
- Jakie cechy powinna posiadać wspólnota?

K. Podsumowuje:

Wspólnota to szczególna grupa osób, którą łączy jakaś trwała więź, np. wspólne cele, zainteresowania, podejmowane działania, pochodzenie. We wspólnocie bardzo ważna jest wzajemna odpowiedzialność za siebie, pomoc, troska. Wszyscy, którzy tworzą wspólnotę podejmują działania mające na celu dobro ich wszystkich. Wspólnotą jest np.:

- Rodzina, którą łączy pokrewieństwo, pamięć o przodkach, troska o siebie nawzajem i kolejne pokolenia. W rodzinie każdy ma swoje zadania do wypełnienia. Żeby rodzina dobrze funkcjonowała niezbędna jest wzajemna pomoc wszystkich jej członków.
- Społeczność lokalna, zbiorowość zamieszkująca wyodrębnione, stosunkowo niewielkie terytorium, występują w niej silne więzi wynikające z poczucia przynależności do zamieszkiwanego miejsca i troski o jej rozwój. Aby miejsce wspólnego życia było ładne, czyste i przyjemne do życia, wszyscy mieszkańcy muszą się o nie troszczyć.

Konkluzja: Nie może istnieć prawdziwa wspólnota bez podejmowania odpowiedzialności za siebie nawzajem.

II. ROZWAŻAM I ZDOBYWAM

1. Kościół jako wspólnota

„Podobnie jak jedno jest ciało, choć składa się z wielu członków, a wszystkie członki ciała, mimo iż są liczne, stanowią jedno ciało, tak też jest i z Chrystusem. Wszyscyśmy bowiem w jednym Duchu zostali ochrzczeni, [aby stanowić] jedno Ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni. Wszyscyśmy też zostali napojeni jednym Duchem. Ciało bowiem to nie jeden członek, lecz liczne [członki]. Jeśliby noga powiedziała: «Ponieważ nie jestem ręką, nie należę do ciała» - czy wskutek tego rzeczywiście nie należy do ciała? Lub jeśliby ucho powiedziało: Ponieważ nie jestem okiem, nie należę do ciała - czyż nie należałoby do ciała? Gdyby całe ciało było wzrokiem, gdzież byłby słuch? Lub gdyby całe było słuchem, gdzież byłoby powonienie? Lecz Bóg, tak jak chciał, stworzył [różne] członki umieszczając każdy z nich w ciele. Gdyby całość była jednym członkiem, gdzież byłoby ciało? Tymczasem zaś wprawdzie liczne są członki, ale jedno ciało.” (1 Kor 12, 12-20)

Fragment z Listu do Koryntian mówi o wspólnocie, jaką jest Kościół. Św. Paweł przybliżył nam podstawową prawdę – jesteśmy Ciałem Chrystusa. Kościół – wspólnota wierzących – jest żywym organizmem. Zatem nikt z nas nie jest samotną wyspą. Nikt z nas nie żyje sam dla siebie.

Jesteśmy sobie nawzajem potrzebni. Podobnie jak jedno jest ciało, choć składa się z wielu członków. Dziś znamy jeszcze dokładniejsze podziały. Ciało składa się z wielu komórek, te budują tkanki. Tkanki budują narządy. Narządy składają się na zespoły narządów (układy), zaś zespół układów to organizm. Tyle lekcji biologii. Widzimy, że organizm ludzki (ale nie tylko ludzki) jest skomplikowany. Każda komórka jest w nim potrzebna, odgrywa ważną rolę. Mało tego, najmniejsza komplikacja na poziomie DNA powoduje katastrofalne skutki. Przełożmy to teraz na duchowość, na kwestie, o których mówi św. Paweł. Jako Kościół jesteśmy jednym organizmem, jesteśmy liczni, każdy z nas ma swoją własną historię życia. Mimo tego stanowimy jedno ciało. Wszyscy zostaliśmy ochrzczeni w jednym Duchu. Nie ma znaczenia nasz wiek, płeć, narodowość. Nie ma znaczenia kolor skóry. Nie ma znaczenia zasobność portfela, wykonywany zawód. Nie ma znaczenia czy mieszka się w mieście, czy na wsi. Podziały społeczne, konflikty klas... to wszystko znika, bowiem wszyscy stanowimy jedno Ciało.

Jesteśmy potrzebni Kościołowi, ale i my potrzebujemy Kościoła i wsparcia innych osób byśmy RAZEM mogli podążać ku Królestwu Bożemu.

Jak widzimy Kościół jest prawdziwą wspólnotą, dlatego bardzo ważne jest to, aby każdy kto do Niego należy czuł się za Niego odpowiedzialnym. Troska o Kościół może przejawiać się w różny sposób, np. będzie to modlitwa za Kościół i poszczególne osoby Go tworzące, wspieranie podejmowanych przez Niego działań poprzez własną pracę lub pomoc materialną, upominanie grzeszących, uczenie innych o Panu Bogu, itd.

Szczególną formą odpowiedzialności za Kościół jest dzielenie się swoimi doświadczeniami wiary podczas Synodu.

2. Czym jest Synod?

Słowo synod intuicyjnie kojarzy nam się ze zgromadzeniem biskupów. Chcąc lepiej zrozumieć to pojęcie trzeba sięgnąć do języka greckiego, z którego ono pochodzi. Greckie *synodos* dosłownie znaczy bowiem „chodzić razem” lub „być na wspólnej drodze” (*syn* – razem, *hodos* – droga). W roku 2021, papież Franciszek zaprosił cały Kościół na Synod, którego tematem jest właśnie synodalność Kościoła. Pomocą w zrozumieniu tego pojęcia może być dla nas analiza logo trwającego synodu.

Kod QR
Logo synodu

Dla Kościoła synodalnego
komunia | uczestnictwo | misja

- Co przedstawia logo?
- Co oznacza drzewo?
- Jaki kształt przyjmuje to drzewo?
- Co znajduje się w centrum drzewa?
- Ile osób jest przedstawionych w logo?
- Kim są ci ludzie?
- Co te osoby robią?
- Czy któraś z osób szczególnie się wyróżnia, jest najważniejsza?

Widzimy ogromne drzewo, sięgające nieba. Jest to znak głębokiej żywotności i nadziei. W to drzewo wpisany jest krzyż Chrystusa. W jego centrum znajduje się Eucharystia, która świeci jak słońce. Poziome gałęzie rozchylające się jak dłonie lub skrzydła wskazują Ducha Świętego. Drzewo jest tu symbolem Trójcy Świętej i przypomina nam, że wszystko bierze swój początek od Boga.

Widzimy 15 ludzkich sylwetek. Przedstawiają one cały Lud Boży w jego różnorodności sytuacji życiowych, pokoleń i pochodzenia. Ta różnorodność podkreślona jest też dużą ilością jasnych kolorów. Wśród tych ludzi nie ma hierarchii, wszyscy są na tym samym poziomie: młodzi, starzy, mężczyźni, kobiety, młodzież, dzieci, świeccy, zakonnicy, rodzice. Biskup i siostra zakonna nie są przed nimi, ani naprzeciw nich, ale pomiędzy nimi.

Lud Boży jest w ruchu, w bezpośrednim nawiązaniu do etymologii słowa synod, które oznacza „iść razem”. Ludzi łączy ta sama wspólna dynamika, którą tchnie w nich to Drzewo Życia, od którego rozpoczynają swoją podróż.

Kościół synodalny to wspólnota podążająca tą samą drogą, czyli wspólnie słuchająca Słowa Bożego, która wzajemnie dzieli się doświadczeniami wiary i życia, rozeznaje co Bóg przez te doświadczenia chce nam powiedzieć, jaki wskazać kierunek. Synod prowadzi zatem do odkrywania woli Bożej. Papież lub biskup zwołując Synod chce skonsultować się z różnymi osobami, wysłuchać ich opinii, pomysłów, pragnień. Biorąc udział w Synodzie okazujemy swoją troskę o Kościół i przyczyniamy się do jego rozwoju.

3. Zapis do zeszytu

Kościół to wspólnota ludzi, których łączy wiara w Boga. Przez chrzest staliśmy się dziećmi Bożymi i odtąd podążamy razem ku zbawieniu słuchając Ewangelii, karmiąc się Eucharystią i wspólnie się modląc. Chociaż we wspólnocie pełniemy różne funkcje i zadania: jest papież, są biskupi, księża, osoby zakonne i wierni świeccy, to wszyscy jesteśmy równi i tak samo odpowiedzialni za jej dobro. Naszą troskę o Kościół podejmujemy w różny sposób, m.in. angażując się w prace Synodu. Uczestnicząc w nim możemy wyrażać swoje opinie, a przez to pomagać papieżowi i biskupom w podejmowaniu mądrych decyzji. W ten sposób uczestniczymy w życiu Kościoła i podejmujemy powierzoną nam przez Chrystusa misję.

4. Praca domowa

Odpowiedz na pytania:

1. O kim możemy powiedzieć, że należy do wspólnoty Kościoła, czyli że „podąża razem” z innymi katolikami?
2. O kim mówimy, że nie należy do naszej wspólnoty („nie podąża razem” z nami), chociaż wiemy, że został ochrzczony w Kościele katolickim?
3. Co możemy zrobić, aby wszyscy, którzy przyjęli chrzest stanowili wspólnotę Kościoła?

Syntezę udzielonych przez uczniów odpowiedzi można przesałać do 31 stycznia 2022 r. na adres: synod.siedlce@gmail.com jako wkład tej konkretnej grupy uczniów w prace synodalne.

5. Modlitwa

„Wierzę w Ciebie, Boże żywy...”

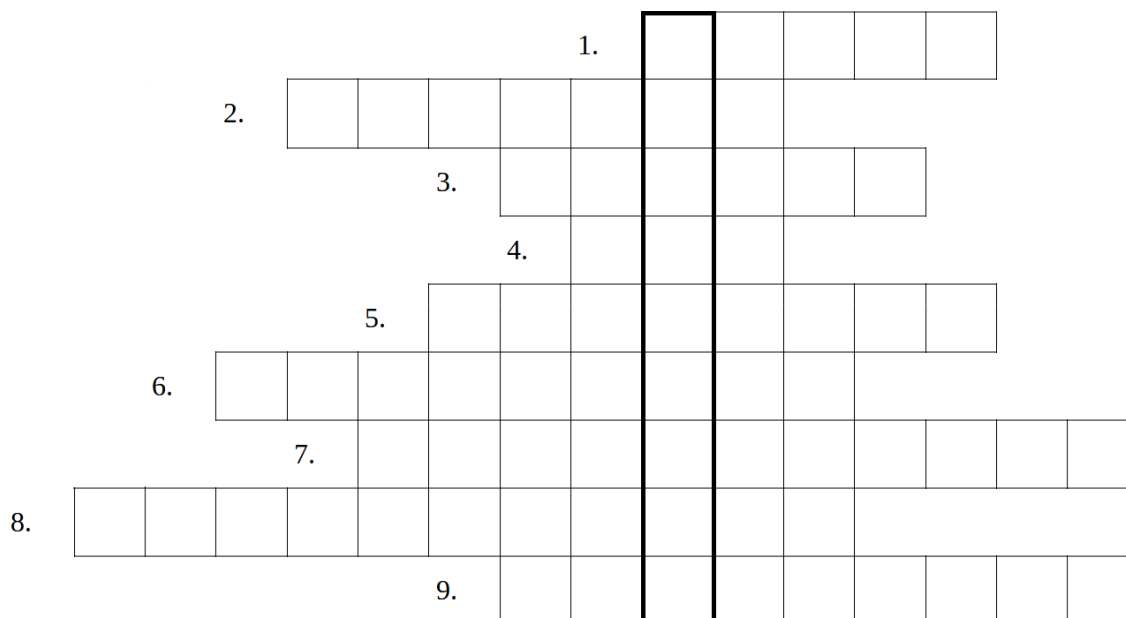
Literatura

Dokument Przygotowawczy XVI Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów „Ku Kościołowi synodalnemu: komunია, uczestnictwo i misja”. <https://episkopat.pl/dokument-przygotowawczy-xvi-zwyczajnego-zgromadzenia-ogolnego-synodu-biskupow-2/>

ks. K. Duszek, *Kościół synodalny. Komunia – uczestnictwo – misja*. <https://diecezja.siedlce.pl/wp-content/uploads/2021/11/7.-katecheza-o-Ko%C5%9Bciele-synodalnym.pdf>

Opracowała: Milena Major

Załącznik nr 1

1. Jedna z cnót Boskich.
2. Sakrament oczyszczający z grzechu pierworodnego.
3. Następca świętego Piotra.
4. Stwórca świata.
5. Rozmowa z Panem Bogiem.
6. Akt wybawienia ludzi przez Boga.
7. Zawiera Stary i Nowy Testament.
8. Sakrament, Najświętsza Ofiara.
9. Dobra Nowina to ...

Hasło: